

Diagnosi socioeconòmica del territori de la MIDIT

Estratègies, recomanacions i àmbits claus
d'intervenció

Document de treball

Juny de 2024

Assistència tècnica:

Actíva Prospect és una companyia de recerca i consultoria formada per un equip multidisciplinar de professionals que treballa en els àmbits de mercat de treball, formació, polítiques socials i desenvolupament territorial i gestió de projectes. Actíva Prospect proveeix informació pràctica i orientada a la presa de decisions, amb una base de treball participatiu i proper al territori.

L'enfocament, el contingut, l'anàlisi i la interpretació d'aquest document són responsabilitat de l'equip de treball d'Actíva Prospect que en té l'autoria.

La duplicació i/o publicació en qualsevol forma d'aquest document només és permesa amb el permís explícit de la Mancomunitat d'Iniciatives pel Desenvolupament Integral del Territori (MIDIT).

Equip:

David Moreno Lobera	Enginyeria en Informàtica, Diplomatura en Estadística i Postgrau en Participació Ciutadana i Comunicació
---------------------	--

Laia Pellejà i Adalid	Llicenciada en Ciències Polítiques i Sociologia. Màster en Societat de la Informació i el Coneixement. DEA en Sociologia
-----------------------	--

Actíva Prospect SL (Research & Solutions)
Centre d'Empreses de Noves Tecnologies
Parc Tecnològic del Vallès
08290 Cerdanyola del Vallès
Barcelona

Tel. +34 93 5820177 - Fax. +34 93 5801354
activapropect@activapropect.cat
<http://www.activapropect.cat>

Índex

1	Idees força.....	1
2	Objectiu general i específics.....	i
	Objectiu general.....	ii
	Objectius específics.....	ii
3	Objectius, línies estratègiques i programes	1
4	Projectes prioritzats.....	1
	Projecte de rehabilitació d'habitatges buits	3
	Projecte de regulació de l'ús turístic.....	4
	Projecte d'actualització i especialització de l'oferta formativa.....	5
	Projecte de promoció de comunitats energètiques locals	7
	Projecte d'eficiència en l'ús de l'aigua.....	9
	Projecte de gestió forestal sostenible.....	10
	Projecte de consolidació dels espais de concertació	11

1 Idees força

La MIDIT aspira a ser un territori autosuficient, atractiu per viure i treballar, i amb una identitat forta i arrelada al seu patrimoni natural, cultural i humà. A través d'una economia diversificada, sostenible i innovadora, es projecta com un model d'equilibri entre desenvolupament econòmic, cohesió social i sostenibilitat ambiental. Aquest futur compartit es basa en la col·laboració i la implicació activa de tots els actors del territori, assegurant oportunitats equitatives per a les generacions presents i futures.

IDEES FORÇA

1. Diversificació econòmica per a la sostenibilitat i resiliència territorial

Impulsar la reducció de la dependència dels sectors energètic i turístic amb un enfocament decidit en sectors emergents com l'agroalimentació, l'economia circular i les energies renovables. Promoure també espais col·laboratius i polivalents per afavorir l'emprenedoria i la connexió entre professionals. Aquesta transició promourà la innovació i l'emprenedoria, generant una economia més diversa i preparada per afrontar els reptes del futur.

Benefici a llarg termini: Una economia robusta i adaptable, capaç de resistir crisis i aprofitar noves oportunitats globals.

2. Revalorització del sector agrari i agroalimentari

Modernitzar el sector primari per impulsar la sostenibilitat i la transformació de productes locals, contribuint a preservar el paisatge i revitalitzar les zones rurals. Enllaçar aquest sector amb el turisme i l'economia circular per maximitzar el seu impacte.

Benefici a llarg termini: Un territori que posa en valor els seus recursos locals, generant riquesa alhora que protegeix el medi ambient.

3. Millora de l'accés a l'habitatge i de les infraestructures socials

Garantir habitatges assequibles i establir el mercat immobiliari per fomentar l'ús residencial permanent, especialment per a joves i famílies. Adaptar els serveis socials, educatius i sanitaris a una població cada vegada més envellida i diversa.

Benefici a llarg termini: Comunitats estables i cohesionades que gaudeixen d'una qualitat de vida elevada.

4. Atracció i retenció del talent jove

Desenvolupar una oferta formativa alineada amb les necessitats del mercat laboral i promoure oportunitats laborals de qualitat que incentivin la retenció i el retorn dels joves. Reformular espais de coworking per convertir-los en llocs col·laboratius i flexibles, i fomentar infraestructures digitals per afavorir la teleformació i el teletreball.

Benefici a llarg termini: Una generació jove compromesa amb el territori i preparada per liderar el seu desenvolupament.

5. Consolidació d'un turisme sostenible i integrat al territori

Potenciar un model turístic que prioritzi el respecte pel medi ambient i la cultura local, desestacionalitzant l'activitat i diversificant l'oferta. Això assegura ingressos estables i un impacte positiu sobre la qualitat de vida dels residents.

Benefici a llarg termini: Un territori reconegut per un turisme de qualitat, capaç d'equilibrar el desenvolupament econòmic amb la protecció dels seus valors.

6. Gestió ambiental i adaptació al canvi climàtic

Enfortir la protecció del paisatge i la biodiversitat amb mesures innovadores de gestió ambiental, prevenció d'incendis i ús eficient dels recursos hídrics. Impulsar les energies renovables per convertir la MIDIT en un referent en sostenibilitat.

Benefici a llarg termini: Un territori resiliència davant el canvi climàtic, que lidera la transició cap a un model verd i sostenible.

7. Cohesió social i governança col·laborativa

Fomentar la participació activa de la comunitat i la col·laboració entre administracions, empreses i societat civil per dissenyar estratègies adaptades a les necessitats locals. Aquest enfocament promou la confiança, la transparència i la presa de decisions consensuada.

Benefici a llarg termini: Una governança inclusiva que assegura una planificació equilibrada i compartida.

2 Objectiu general i específics

OBJECTIU GENERAL

Consolidar la MIDIT com un territori diversificat, sostenible i resilient, capaç de generar oportunitats laborals de qualitat i garantir una alta qualitat de vida. Aquesta visió es fonamenta en la modernització dels sectors estratègics, l'atracció d'inversions industrials com a alternativa a la base energètica, l'impuls de nous espais industrials competitius i la gestió eficient dels recursos naturals, promovent espais col·laboratius i polivalents per a la innovació i l'emprenedoria. Tot això mitjançant una governança col·laborativa i apostant per la transició econòmica, ambiental i social.

Aquesta visió posa en relleu la capacitat del territori per diversificar la seva economia, modernitzar els sectors estratègics i respondre als reptes socials i mediambientals amb solucions innovadores i inclusives.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Promoure la diversificació econòmica, la industrialització i la resiliència territorial

Promoure la captació d'inversions industrials, modernitzar els polígons existents i desenvolupar espais industrials nous i competitius que atreguin empreses innovadores i generadores d'ocupació.

Reduir la dependència del sector energètic i turístic amb un impuls als sectors emergents: economia circular, energies renovables i agroalimentació sostenible.

Modernitzar i innovar en el sector agrari i agroalimentari per posicionar-lo com un motor econòmic, promovent la transformació de productes locals amb valor afegit i enfortint el relleu generacional al camp.

Desenvolupar polítiques que incentivin noves iniciatives empresarials i l'emprenedoria, creant espais d'innovació i col·laboració per joves i professionals.

2. Millorar l'accés a l'habitatge i a les infraestructures i serveis essencials

Implementar polítiques que fomentin l'habitatge assequible i permanent, recuperant habitatges buits i regulant l'ús turístic per garantir la disponibilitat per a residents.

Facilitar l'ampliació de sòl residencial mitjançant revisions dels POUM que responguin a les necessitats actuals del territori.

Adaptar els serveis socials, educatius i sanitaris a les necessitats d'una població envellida i diversa, assegurant-ne l'accés equitatiu a tots els municipis.

Millorar les infraestructures bàsiques i les connexions internes i externes per facilitar la mobilitat laboral i social.

3. Retenir, atraure i desenvolupar talent jove

Adequar l'oferta formativa local a les necessitats reals del mercat laboral, en sectors clau com les energies renovables, l'economia circular, la gestió forestal i la indústria tecnològica.

Desenvolupar programes d'incentius per retenir el talent local i facilitar el retorn de joves que han marxat, amb suport a l'emprenedoria i a iniciatives professionals innovadores.

Promoure el teletreball i els espais de coworking, aprofitant la qualitat de vida i l'entorn natural del territori com un actiu per atraure professionals i famílies.

Generar ocupació en sectors emergents i industrials, connectant les inversions industrials amb el mercat laboral local per garantir llocs de treball de qualitat.

4. Impulsar un turisme sostenible i integrat al territori

Diversificar i desestacionalitzar l'oferta turística, posant en valor el patrimoni natural, cultural i paisatgístic de la MIDIT.

Desenvolupar models de turisme respectuosos amb la comunitat local, que equilibrin el creixement econòmic amb la qualitat de vida dels residents.

Crear rutes temàtiques i productes turístics que incorporin els sectors agroalimentari, cultural i mediambiental, generant sinergies entre activitats tradicionals i noves oportunitats.

5. Adaptar el territori al canvi climàtic i potenciar les energies renovables

Consolidar la MIDIT com a referent en energies renovables, aprofitant el seu potencial per impulsar una transició cap a l'autosuficiència energètica.

Implementar polítiques de gestió forestal sostenible per prevenir riscos climàtics com incendis i sequera, alhora que es maximitzen els beneficis ambientals i econòmics.

Desenvolupar iniciatives d'innovació en l'ús eficient dels recursos hídrics i de l'energia, amb una clara aposta per l'economia circular.

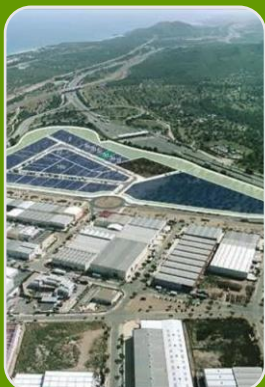
6. Enfortir la governança col·laborativa per a un desenvolupament integrat

Crear mecanismes estables de concertació territorial entre els governs locals, els agents econòmics, socials i ambientals per garantir una planificació estratègica adaptada a les necessitats del territori.

Consolidar la cooperació intermunicipal per abordar reptes compartits com la mobilitat, l'accés a serveis i el desenvolupament econòmic.

Per agrupar els objectius de desenvolupament de manera coherent i integrada, podríem establir els següents eixos clau que sustenten el model de desenvolupament de l'àmbit MIDIT:

La MIDIT, un territori econòmicament diversificat i resilient

- Que impulsa la diversificació econòmica i la reindustrialització, reduint la dependència dels sectors tradicionals a través del foment de l'agroalimentació sostenible, l'economia circular i les energies renovables. Alhora, promou la captació d'inversions industrials i la creació de polígons competitius per generar ocupació de qualitat.
- Que revaloritza el sector agrari i agroalimentari, modernitzant les pràctiques productives i promovent la transformació de productes locals amb valor afegit.
- Que aposta per un model turístic sostenible i integrat, posant en valor el patrimoni natural i cultural, amb una oferta desestacionalitzada i respectuosa amb la comunitat local.
- Que impulsa la innovació i l'emprenedoria, proporcionant suport als projectes locals i establint espais polivalents i col·laboratius que fomentin la connexió, la formació i el desenvolupament de professionals i empreses emergents.

La MIDIT, un territori que inverteix en qualitat de vida i en serveis de futur

- Que garanteix l'accés a l'habitatge assequible, mitjançant polítiques de rehabilitació i regulació de l'ús turístic per facilitar l'arrelament de joves i famílies.
- Que millora les infraestructures i serveis socials, adaptant-los a les necessitats d'una població diversa i envellida per assegurar-ne l'equitat territorial.
- Que impulsa una formació especialitzada alineada amb els sectors estratègics emergents, facilitant oportunitats laborals de qualitat i el retorn de talent jove.
- Que aposta per la mobilitat sostenible, millorant les connexions internes i externes del territori i aprofitant les potencialitats del teletreball.

La MIDIT, un territori compromès amb la sostenibilitat i l'adaptació al canvi climàtic

- Que lidera la transició energètica, aprofitant el potencial de les energies renovables per esdevenir un territori autosuficient i referent en sostenibilitat.
- Que promou la gestió forestal sostenible i la conservació del paisatge, minimitzant riscos climàtics com la sequera i els incendis.
- Que aposta per una economia verda i circular, innovant en l'ús eficient dels recursos naturals i energètics, garantint la preservació del medi ambient per a les generacions futures.

La MIDIT, un territori amb governança col·laborativa i estructures de cooperació estratègica

- Amb mecanismes de concertació territorial que integrin governs locals, agents econòmics, socials i ambientals per assegurar una presa de decisions conjunta i adaptada a les necessitats del territori.
- Amb cooperació intermunicipal per afrontar reptes comuns com l'accés a serveis, la mobilitat i el desenvolupament econòmic equilibrat.

Aquests eixos reflecteixen una visió holística del desenvolupament territorial, on la governança efectiva i la col·laboració serveixen de fonament per a un creixement econòmic sostenible i inclusiu.

3 Objectius, línies estratègiques i programes

A continuació es detalla el marc estratègic amb una proposta de línies estratègiques, programes i projectes. [En blau s'assenyalen els projectes prioritzats pels tallers.](#)

OBJECTIU 1: LA MIDIT, UN TERRITORI ECONÒMICAMENT DIVERSIFICAT I RESILIENT

Línia 1.1: Impuls de la diversificació econòmica i la reindustrialització

Programa 1.1.1: Atracció d'inversions industrials i desenvolupament de polígons competitiu

Projecte d'impuls a nous espais industrials competitiu: Desenvolupament i promoció de polígons industrials moderns, amb serveis avançats per atraure inversions estratègiques.

Projecte de captació d'inversions industrials: Identificació d'empreses clau, elaboració d'una estratègia de promoció territorial i dinamització d'aliances publicoprivades.

Programa 1.1.2: Dinamització dels sectors emergents

Projecte d'economia circular i energies renovables: Foment de projectes empresarials centrats en la gestió eficient de recursos, la instal·lació d'energies netes i la promoció de comunitats energètiques.

Projecte d'innovació en el sector agroalimentari: Suport a la modernització de les pràctiques productives i foment de la transformació de productes locals amb valor afegit.

Línia 1.2: Suport a l'emprenedoria i la innovació local

Programa 1.2.1: Creació d'espais d'innovació i suport empresarial

Projecte de creació d'espais col·laboratius i polivalents per a la innovació empresarial: Desenvolupament d'equipaments flexibles i connectats per fomentar la col·laboració, la formació i el creixement de joves emprenedors, professionals independents i empreses emergents en sectors estratègics.

Projecte d'acompanyament a l'emprenedoria: Programes de mentoratge, formació i suport financer per a noves iniciatives empresarials.

Línia 1.3: Impuls d'un turisme sostenible i desestacionalitzat

Programa 1.3.1: Desenvolupament turístic sostenible

Pla de dinamització turística: Creació de productes turístics que posin en valor el patrimoni natural i cultural, amb especial èmfasi en la desestacionalització.

Projecte de rutes temàtiques i turisme experiencial: Disseny de rutes integrades que connectin activitats culturals, naturals i agroalimentàries.

OBJECTIU 2: LA MIDIT, UN TERRITORI QUE INVERTEIX EN QUALITAT DE VIDA I EN SERVEIS DE FUTUR

Línia 2.1: Accés a l'habitatge permanent i assequible

Programa 2.1.1: Recuperació i mobilització d'habitatge

[Projecte de rehabilitació d'habitatges buits: Accions per recuperar habitatges desocupats i destinar-los a lloguer assequible per a joves i famílies.](#)

Projecte de regulació de l'ús turístic: Mesures per limitar l'impacte del lloguer turístic en zones tensionades i afavorir l'ús residencial permanent.

Línia 2.2: Millora de serveis i infraestructures bàsiques

Programa 2.2.1: Modernització de serveis socials i educatius

Projecte d'adaptació de serveis per a la població envellida: Desenvolupament de serveis de proximitat i programes d'envelliment actiu.

Projecte d'actualització i especialització de l'oferta formativa: Disseny i implementació de programes formatius innovadors i adaptats a les necessitats dels sectors estratègics, promovent l'adquisició de competències clau per al mercat laboral i el desenvolupament del talent local.

Programa 2.2.2: Mobilitat sostenible i connectivitat territorial

Projecte de transport públic a demanda: Implementació de serveis de mobilitat flexibles per connectar els diferents municipis.

Projecte de promoció del teletreball i la teleformació: Creació d'infraestructures digitals i espais coworking per aprofitar el potencial del teletreball i la teleformació.

OBJECTIU 3: LA MIDIT, UN TERRITORI COMPROMÈS AMB LA SOSTENIBILITAT I L'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

Línia 3.1: Transició energètica i eficiència en l'ús de recursos naturals

Programa 3.1.1: Energies renovables i comunitats energètiques

Projecte de promoció de comunitats energètiques locals: Foment de l'autoconsum compartit i l'impuls de les energies renovables.

Projecte d'eficiència en l'ús de l'aigua: Modernització d'infraestructures de reg i foment de sistemes de reutilització de recursos hídrics.

Programa 3.1.2: Prevenció de riscos climàtics

Projecte de gestió forestal sostenible: Accions per reduir el risc d'incendis, millorar la biodiversitat i aprofitar el potencial econòmic dels boscos.

Projecte d'economia circular: Programes d'innovació en la gestió de residus i foment de l'economia circular en sectors estratègics.

OBJECTIU 4: LA MIDIT, UN TERRITORI AMB GOVERNANÇA COL-LABORATIVA I ESTRUCTURES DE COOPERACIÓ ESTRATÈGICA

Línia 4.1: Enfortiment de la concertació territorial

Programa 4.1.1: Coordinació i planificació estratègica

Projecte de consolidació dels espais de concertació: Creació de taules de treball intersectorials i mecanismes de planificació participativa.

Programa 4.1.2: Cooperació intermunicipal

Projecte de serveis compartits entre municipis: Implementació de projectes conjunts per optimitzar serveis bàsics i infraestructures.

4 Projectes prioritzats

PROJECTE DE REHABILITACIÓ D'HABITATGES BUITS

1. Justificació

En molts dels nuclis rurals del territori de la MIDIT, especialment en zones com Tivissa i Pratdip, es detecta un alt percentatge d'habitatges buits, sovint en mal estat i localitzats en els nuclis antics. Aquesta situació es deu principalment a:

- Envelliment de les edificacions: Habitatges deteriorats que no compleixen els estàndards d'habitabilitat actuals.
- Dificultats econòmiques i administratives per rehabilitar: Els propietaris, sovint persones grans o amb pocs recursos, no poden afrontar el cost de les obres ni accedir a subvencions.
- Percepció cultural i legal: Les cases buides són considerades patrimoni familiar i no es venen ni es lloguen, i molts propietaris tenen por a ocupacions o problemes legals.

Aquest problema contribueix al despoblament progressiu, ja que joves i famílies no poden accedir a habitatges assequibles i adequats. La rehabilitació d'aquests habitatges buits en nuclis rurals no només milloraria la disponibilitat d'habitatges, sinó que també revitalitzaria els centres històrics, dinamitzant-los socialment i econòmicament.

2. Objectius

Objectiu general

Recuperar i posar en ús habitatges buits en nuclis rurals per destinar-los a habitatge habitual, principalment per a joves i famílies locals.

Objectius específics

Identificar i censar els habitatges buits en els nuclis rurals del territori.

Rehabilitar els habitatges buits amb el suport d'ajuts i col·laboracions públic-privades.

Fomentar l'ús d'aquests habitatges com a lloguers assequibles per residents permanents.

Generar un impacte positiu en els nuclis antics, revitalitzant-los i evitant la seva degradació.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

Per abordar el problema dels habitatges buits en els nuclis rurals, el projecte podria començar amb una fase inicial d'identificació i diagnòstic. Aquesta etapa permetria obtenir una imatge clara de la situació actual, localitzant i classificant els habitatges buits segons el seu estat de conservació i el seu potencial per a la rehabilitació. Aquesta informació seria fonamental per establir prioritats i dissenyar estratègies efectives.

Un cop completada aquesta primera fase, caldria implicar els propietaris d'aquests habitatges en el projecte, promovent la seva participació activa i oferint-los informació clara sobre els beneficis de rehabilitar i posar en ús els seus immobles. Aquesta tasca requeriria una comunicació fluida i el disseny de mecanismes de suport que redueixin les barreres, com ara ajuts econòmics o assessorament tècnic i administratiu.

Simultàniament, es podrien explorar vies de col·laboració entre ajuntaments, entitats supramunicipals i el sector privat per garantir els recursos necessaris per a les accions de rehabilitació. Això podria incloure l'establiment de línies de finançament específiques, incentius fiscals i garanties per fomentar el lloguer permanent d'aquests habitatges a preus assequibles.

El procés d'implementació es podria iniciar amb accions pilot en determinats municipis o zones prioritàries, per testar la viabilitat del model i ajustar-lo abans d'una aplicació més àmplia.

PROJECTE DE REGULACIÓ DE L'ÚS TURÍSTIC

1. Justificació

En moltes zones del territori, especialment en aquelles amb gran atractiu turístic, l'expansió del lloguer d'habitatges per a ús turístic ha generat un desequilibri al mercat immobiliari. Aquesta situació ha provocat una inflació dels preus de lloguer i venda, reduint la disponibilitat d'habitatges per a ús residencial permanent i dificultant l'accés a l'habitatge per a la població local, especialment joves i famílies. Els habitatges destinats a ús turístic sovint queden desocupats fora de temporada, fet que contribueix a la pèrdua de dinamisme social i econòmic en determinades àrees durant els mesos menys actius.

Aquest problema s'agreuja en zones tensionades, on la pressió turística accentua les desigualtats en l'accés a l'habitatge. Per això, és imprescindible regular i equilibrar l'ús turístic amb la necessitat de garantir habitatges accessibles per a residents permanents, contribuint així a la sostenibilitat social, econòmica i territorial.

2. Objectius

Objectiu general

Establir mesures per limitar l'impacte del lloguer turístic en zones tensionades, garantint un equilibri entre el desenvolupament turístic i el dret a l'habitatge de la població local.

Objectius específics

Identificar les zones amb més pressió turística i més tensions en el mercat de l'habitatge.

Crear un marc regulador per gestionar l'ús turístic dels habitatges i prioritzar el lloguer residencial permanent.

Promoure alternatives sostenibles que permetin compatibilitzar el turisme amb el benestar de les comunitats locals.

Establir mecanismes d'inspecció i sanció per garantir el compliment de les normatives.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

El projecte podria començar amb una fase de diagnòstic que inclogui l'elaboració d'un mapa de les zones tensionades per la presència d'habitatges d'ús turístic. Aquesta fase permetria identificar àrees on la pressió turística té un impacte més gran en l'accés a l'habitatge, així com analitzar les dinàmiques socioeconòmiques específiques d'aquestes zones.

Un cop identificades les àrees afectades, es podrien desenvolupar propostes de regulació, com ara limitar el nombre de llicències per a habitatges d'ús turístic, establir una quota màxima per a determinades zones o delimitar períodes d'ús per garantir la compatibilitat amb l'habitatge residencial. Aquestes mesures podrien ser acompanyades d'incentius per als propietaris que optin per destinar els seus habitatges al lloguer permanent, com bonificacions fiscals o programes de garanties de cobrament del lloguer.

Per assegurar el compliment de les normatives, seria necessari implementar mecanismes d'inspecció i control efectius, com un registre públic obligatori dels habitatges d'ús turístic i eines digitals per monitorar-ne l'activitat. A més, caldria establir sancions clares i proporcionals per a aquells que incompleixin la regulació, com multes o la retirada de llicències.

Finalment, el projecte hauria d'incorporar accions de sensibilització i implicació comunitària. Això inclouria campanyes per informar els propietaris i operadors turístics sobre les noves normatives, així com espais de diàleg amb les comunitats locals per garantir que les mesures adoptades responen a les seves necessitats i preocupacions.

PROJECTE D'ACTUALITZACIÓ I ESPECIALITZACIÓ DE L'OFERTA FORMATIVA

1. Justificació

Els canvis ràpids en el mercat laboral, impulsats per l'evolució tecnològica, la transició cap a l'economia verda i l'aparició de sectors emergents, han posat de manifest la necessitat d'actualitzar l'oferta formativa. Alhora, oficis tradicionals essencials per a l'economia local, com la fusteria, la lampisteria i la pintura, la pagesia s'enfronten a una crisi de relleu generacional degut a la manca de valoració social i reconeixement d'aquestes professions. Aquest fet limita la seva continuïtat i impacta directament en la diversitat econòmica del territori.

Paral·lelament, la manca de connexió entre els centres formatius i les empreses ha creat una desconexió entre les competències adquirides i les necessitats reals del mercat laboral. Això afecta tant les empreses, que no poden cobrir determinades vacants, com les persones treballadores, que troben dificultats per accedir a ocupacions qualificades. A més, l'oferta formativa actual sovint manca de flexibilitat per adaptar-se a sectors en transformació, com la digitalització o la sostenibilitat.

Aquest projecte busca abordar aquests reptes mitjançant una oferta formativa actualitzada, innovadora i connectada amb la realitat empresarial, amb l'objectiu de millorar l'ocupabilitat i retenir talent local.

2. Objectius

Objectiu general

Actualitzar i especialitzar l'oferta formativa del territori per respondre a les necessitats reals del mercat laboral, posant en valor els oficis tradicionals, fomentant la connexió amb les empreses i adaptant-la als sectors emergents.

Objectius específics

Crear programes formatius que posin en relleu la importància econòmica i cultural d'aquests oficis, i promoure iniciatives per canviar-ne la percepció social.

Establir mecanismes de col·laboració per adaptar els continguts formatius a les necessitats específiques de les empreses locals.

Desenvolupar programes formatius modulars, actualitzables i amb metodologia pràctica, incloent-hi formació dual i oportunitats d'aprenentatge continu.

Reduir barreres logístiques i administratives per garantir l'accés equitatiu a la formació, especialment per als col·lectius vulnerables com joves i persones majors de 54 anys.

Proporcionar suport formatiu i tècnic per a la transició digital dels sectors tradicionals i emergents.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

El projecte podria començar amb una diagnosi participativa per identificar els sectors clau i les competències més demandades en oficis tradicionals i sectors emergents. Aquesta etapa inclouria entrevistes amb empreses, centres de formació i altres actors rellevants per detectar necessitats específiques i consensuar les accions prioritàries.

Un cop identificades les necessitats, es podrien dissenyar programes específics orientats a revalorar els oficis tradicionals i adaptar-se a les tendències del mercat laboral. Aquests programes podrien incloure elements com la formació dual, mòduls pràctics i cursos curts especialitzats. També es podria treballar en campanyes de sensibilització per canviar la percepció dels oficis tradicionals entre els joves i les famílies.

Per garantir una implementació efectiva, seria clau establir mecanismes de col·laboració amb empreses locals, tant per desenvolupar continguts formatius com per oferir pràctiques i oportunitats laborals. Paral·lelament, es podrien explorar solucions per reduir les barreres d'accés, com millores en la mobilitat per als estudiants o la creació de centres de formació mòbils per arribar a les zones més allunyades.

Finalment, s'hauria de definir un sistema d'avaluació continu per garantir que els programes responen a les necessitats del mercat laboral i tenen un impacte positiu en l'ocupabilitat i la competitivitat empresarial.

PROJECTE DE PROMOCIÓ DE COMUNITATS ENERGÈTIQUES LOCALS

1. Justificació

El territori s'enfronta a un context d'augment continu dels costos energètics, acompanyat d'una forta dependència de fonts d'energia no renovables. Les comunitats energètiques locals es presenten com una oportunitat clau per aprofitar els recursos renovables, reduir costos i avançar cap a l'autosuficiència energètica. Aquestes comunitats permeten que diversos usuaris comparteixin energia generada localment, optimitzant-ne l'ús i reforçant la sostenibilitat del territori.

Tot i que ja s'han iniciat algunes accions, com la instal·lació de plaques fotovoltaïques en equipaments municipals i el desenvolupament de parcs eòlics, encara existeixen barreres importants. Entre aquestes, destaca la manca de suport institucional, les traves burocràtiques per connectar les instal·lacions a la xarxa elèctrica i la insuficiència de finançament per assumir els costos inicials. A més, les tecnologies de suport com les bateries d'acumulació o l'hidrogen són actualment poc accessibles per a molts municipis i empreses locals.

Per aquest motiu, aquest projecte pretén abordar aquests reptes i promoure la implementació efectiva de comunitats energètiques, combinant suport tècnic i institucional amb sensibilització ciutadana i empresarial per aconseguir un model energètic més sostenible i inclusiu.

2. Objectius

Objectiu general

Fomentar la creació i consolidació de comunitats energètiques locals per impulsar l'autoconsum compartit, reduir la dependència de fonts d'energia no renovables i avançar cap a un model energètic sostenible i accessible.

Objectius específics

Facilitar la implementació de comunitats energètiques mitjançant suport tècnic i administratiu.

Reduir les barreres burocràtiques i financeres que dificulten l'adopció d'energies renovables.

Sensibilitzar la ciutadania i al teixit empresarial sobre els beneficis econòmics i ambientals de l'autoconsum compartit.

Potenciar l'ús de tecnologies avançades, com bateries d'acumulació, per millorar l'eficiència i la flexibilitat de les comunitats energètiques.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

Per iniciar aquest projecte, seria essencial realitzar un diagnòstic territorial per identificar les zones amb més potencial per desenvolupar comunitats energètiques. Això inclouria una anàlisi de la demanda energètica, la disponibilitat d'espais per instal·lacions renovables i la predisposició dels actors locals a participar en aquests projectes.

Simultàniament, es podrien impulsar programes pilot en sectors clau, com polígons industrials o zones residencials amb alta densitat, per demostrar els beneficis econòmics i ambientals de l'autoconsum compartit. Aquests programes servirien per establir un marc operatiu que es pugui replicar en altres zones del territori.

També seria fonamental establir mecanismes de suport tècnic i financer. Això podria incloure la simplificació dels processos administratius per connectar instal·lacions a la xarxa, l'harmonització de normatives i la creació d'un fons de finançament específic per a comunitats energètiques, que permeti accedir a tecnologies com les bateries d'acumulació.

A més, caldria desenvolupar campanyes de sensibilització per informar la població i al teixit empresarial sobre els avantatges de les comunitats energètiques, des de l'estalvi en costos fins a la reducció de la petjada de carboni. Aquestes campanyes haurien d'involucrar tant ciutadans com empreses per fomentar una implicació activa en la transició energètica.

Finalment, el projecte hauria d'incorporar un sistema de seguiment i avaluació per mesurar l'impacte de les comunitats energètiques, identificar millores i assegurar la sostenibilitat a llarg termini.

PROJECTE D'EFICIÈNCIA EN L'ÚS DE L'AIGUA

1. Justificació

La gestió sostenible de l'aigua és un repte crític per al territori, especialment en un context de sequera prolongada i sobreexplotació dels aqüífers. Moltes infraestructures d'aigua, tant per al subministrament potable com per al reg agrícola, són antigues i ineficients, amb pèrdues significatives que arriben fins al 30% en alguns casos. Això afecta especialment municipis petits amb recursos limitats per afrontar renovacions i millores.

A més, pràctiques de reg tradicionals sovint malgasten aigua, agreujant el problema de la sostenibilitat hídrica. Alhora, tecnologies com el reg per degoteig o el monitoratge intel·ligent del consum encara no estan generalitzades al territori, limitant el seu potencial per optimitzar l'ús dels recursos hídrics. La reutilització d'aigües residuals i l'aprofitament d'aigües pluvials també es consideren oportunitats desaprofitades per alleujar la pressió sobre les fonts naturals.

Aquest projecte es centra a modernitzar les infraestructures i fomentar tecnologies i pràctiques avançades que permetin un ús més eficient i sostenible de l'aigua, tant per a ús urbà com agrícola.

2. Objectius

Objectiu general

Garantir una gestió sostenible i eficient de l'aigua mitjançant la modernització d'infraestructures, la promoció de tecnologies avançades de reg i l'optimització de recursos hídrics a través de la reutilització i l'aprofitament d'aigües pluvials.

Objectius específics

Renovar infraestructures antigues per reduir pèrdues en la xarxa de subministrament i millorar l'eficiència hídrica.

Fomentar l'adopció de tecnologies avançades de reg agrícola, com el reg per degoteig i sistemes de monitoratge intel·ligent.

Impulsar la reutilització d'aigües residuals per a usos no potables com el reg, la neteja urbana i usos industrials.

Establir sistemes d'aprofitament d'aigües pluvials per complementar les fonts d'aigua actuals i recarregar aqüífers.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

Per abordar aquest projecte, es podria començar amb una diagnosi detallada per identificar les infraestructures més antigues i les zones amb majors pèrdues o necessitats urgents de modernització. Aquesta etapa inclouria una col·laboració estreta amb els municipis i les comunitats de regants per prioritzar les accions amb més impacte.

En paral·lel, es podrien dissenyar programes pilot que incorporin tecnologies avançades, com sistemes de reg per degoteig i sondes per al monitoratge del consum. Aquests programes servirien com a exemple per demostrar la viabilitat tècnica i els beneficis econòmics i ambientals d'aquestes solucions.

També seria fonamental establir mecanismes de finançament plurianual per garantir recursos suficients per a la renovació i modernització de les infraestructures. Això podria incloure ajuts nacionals i europeus, així com col·laboracions amb empreses tecnològiques i del sector agrícola.

Finalment, caldria desenvolupar una campanya de sensibilització ciutadana i formació per als agricultors i gestors d'infraestructures. Això asseguraria una transició més fluida cap a pràctiques de gestió sostenible i un ús més eficient dels recursos hídrics a llarg termini.

PROJECTE DE GESTIÓ FORESTAL SOSTENIBLE

1. Justificació

La gestió forestal sostenible és fonamental per preservar els boscos del territori i fer front a reptes com la proliferació d'incendis, la pèrdua de biodiversitat i l'abandonament de terres forestals. La densitat excessiva dels boscos i la manca de gestió activa han convertit aquests espais en zones d'alt risc d'incendis, amb acumulacions de biomassa que actuen com a combustible en cas de foc.

Tot i això, els boscos del territori tenen un potencial econòmic poc explotat a causa de la fragmentació de la propietat i la baixa rendibilitat de la seva explotació. La silvopastura, la creació de mosaics agroforestals i la valorització del paisatge són oportunitats clau per convertir els boscos en actius econòmics sostenibles, contribuint a la fixació de població i al desenvolupament local.

Aquest projecte busca establir una gestió activa dels boscos mitjançant accions preventives, la promoció d'una explotació sostenible dels recursos forestals i el foment de la biodiversitat.

2. Objectius

Objectiu general

Garantir una gestió forestal sostenible que redueixi el risc d'incendis, protegeixi la biodiversitat i exploti de manera equilibrada el potencial econòmic dels boscos.

Objectius específics

Reduir la densitat dels boscos i eliminar biomassa acumulada per minimitzar el risc d'incendis.

Impulsar la creació de mosaics agroforestals per combinar zones de conreu, pastura i boscos.

Fomentar la silvopastura com a estratègia per mantenir els boscos nets i generar activitat econòmica local.

Establir comunitats de propietaris forestals per gestionar les terres de manera col·lectiva i eficient.

Valoritzar la fixació de carboni i promoure la conservació de la biodiversitat com a actius econòmics.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

El projecte podria començar amb una diagnosi participativa per identificar les zones amb major risc d'incendis i més oportunitats per implementar pràctiques de gestió forestal sostenible. Aquesta diagnosi inclouria la col·laboració amb propietaris forestals, ajuntaments i entitats especialitzades.

Es podrien establir programes pilot de silvopastura en zones seleccionades, reintroduint bestiar en àrees boscoses per mantenir la biomassa controlada i prevenir la propagació d'incendis. A més, es podrien implementar accions per promoure mosaics agroforestals, reduint la continuïtat del combustible vegetal i augmentant la diversitat paisatgística.

Paral·lelament, seria essencial fomentar la creació de comunitats de propietaris forestals per gestionar de manera conjunta les terres i accedir a subvencions per a accions com neteges de biomassa i reforestació. També es podrien explorar mecanismes de valorització com la fixació de carboni i la certificació de productes forestals sostenibles.

Finalment, el projecte hauria d'incloure una campanya de sensibilització per implicar la ciutadania en la conservació dels boscos i conscienciar sobre la importància de la gestió forestal activa. Aquesta estratègia permetria no només reduir el risc d'incendis, sinó també crear un model de desenvolupament econòmic sostenible al voltant dels recursos forestals.

PROJECTE DE CONSOLIDACIÓ DELS ESPAIS DE CONCERTACIÓ

1. Justificació

Els espais de concertació són essencials per garantir una governança efectiva i inclusiva en el desenvolupament territorial. Els tallers recents han demostrat el valor d'aquestes dinàmiques, on actors diversos han pogut expressar necessitats, establir prioritats i proposar accions concretes. La continuïtat d'aquests espais és clau per assegurar que les actuacions acordades es duguin a terme, es monitoritzin i s'avalui la seva efectivitat.

Aquest projecte busca consolidar els espais de concertació existents i ampliar-ne la participació, incorporant actors que no han pogut participar en els tallers inicials. Això permetrà construir un sistema col·laboratiu on els mateixos agents siguin responsables de l'orientació estratègica, el seguiment i l'avaluació de les actuacions, garantint-ne la sostenibilitat i l'impacte a llarg termini.

2. Objectius

Objectiu general

Consolidar els espais de concertació com a mecanisme estable de participació, seguiment i avaluació de les actuacions estratègiques al territori.

Objectius específics

Formalitzar les taules de treball intersectorials com a espais de concertació i governança territorial.

Assegurar la participació activa i diversa d'actors del territori, incloent-hi aquells que no han pogut assistir als tallers inicials.

Establir mecanismes per al seguiment, l'avaluació i la reorientació de les actuacions estratègiques.

Fomentar la implicació dels actors locals en la implementació de les accions acordades, promovent la corresponsabilitat.

3. Com abordar-ho? Possible enfocament inicial

El projecte podria començar amb la formalització de les taules de treball intersectorials, estructurant-les per àmbits temàtics o territorials segons les necessitats detectades. Aquestes taules serien responsables de coordinar i fer el seguiment de les actuacions definides en el marc estratègic, i haurien de reunir-se periòdicament per revisar el progrés i debatre possibles ajustos.

Per garantir una participació diversa i inclusiva, es podria fer una crida als actors que no han pogut assistir als tallers inicials, així com identificar nous agents clau. Això asseguraria que tots els sectors i territoris estiguin representats en el procés de concertació.

Simultàniament, es podrien dissenyar mecanismes de seguiment i avaluació basats en indicadors clars i mesurables. Aquests mecanismes haurien de ser transparents i accessibles per a tots els membres de les taules, promovent la corresponsabilitat i l'aprenentatge col·lectiu.

Finalment, el projecte hauria d'incloure una fase de sensibilització i capacitat per assegurar que tots els participants comprenguin el funcionament de les taules i la seva importància en el marc estratègic. Amb aquest enfocament, es garantiria la consolidació d'un sistema participatiu, flexible i adaptatiu que permeti orientar el desenvolupament territorial de manera sostenible i inclusiva.